

BRANKO HORVAT

Profesor Branko Horvat rođen je 1928. godine u Petrinji u liječničkoj obitelji. Budući da mu se obitelj preselila u Požegu, osnovnu i srednju školu završio je u tom gradu. Sa 16 godina odlazi u partizane.

Obrazovanje. Studirao je tehniku, ekonomiju i filozofiju na Sveučilištu u Zagrebu. Diplomirao je ekonomiju 1952. godine, doktorirao 1955. s radom *Ekonomika jugoslavenske naftne privrede*. Poslijediplomski studij polazi na London School of Economics i Manchester University, gdje je doktorirao po drugi put 1959. godine s radom *Towards a Theory of Planned Economy*. Poslijedoktorski studij na Harvardu i MIT-u polazio je 1964.-1965.godine. Profesori su mu bili nobelovci Arthur Lewis, Paul Samuelson, Robert Solow i Franko Modigliani.

Radna aktivnost. Nakon diplomiranja na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, godine 1952/53., zaposlio se u Institutu za naftu kao analitičar. Tu je bio i potpredsjednik jednog od prvih radničkih savjeta i izradio je veći dio svoje prve disertacije o ekonomici naftnog gospodarstva. Zatim je 1953/54. radio kao asistent na Ekonomskom institutu u Zagrebu. Godine 1955. premješten je na rad u Savezni zavod za planiranje u Beogradu. Kako je u međuvremenu na međunarodnom natječaju dobio stipendiju Sveučilišta u Manchesteru, odlazi, uz suglasnost Zavoda, na doktorski studij, gdje boravi u vremenu od 1955. do 1958. godine. Povratkom u Zavod, postaje voditeljem njegovog Metodološkog odjeljenja. Godine 1963. Odjeljenje pretvara u Jugoslavenski institut za ekonomska istraživanja i to kao saveznu instituciju u Beogradu. Unutar Instituta, utemeljio je međunarodnu poslijediplomsku školu, prvu takve vrste u bivšoj državi. Škola je saveznim zakonom dobila pravo izdavati diplome završenim postdiplomantima. Institut je bio najbolji na Balkanu i jedan od vodećih u Europi.

Bio je član tadašnjeg saveznog Privrednog savjeta i Savjeta za tržište i cijene, zatim ekonomski savjetnik vlada odnosno predsjednika SFRJ, a i drugih država (Perua, Brazila, Bangladeša, premijera Turske i Ukrajine). Također je bio članom delegacija jugoslavenskih planera u posjetima inozemstvu. Godine 1961. na čelu je jugoslavenske delegacije u OUN. Izabran je za predsjednika Komiteta za industrijalizaciju. Pod njegovim

predsjedništvom formirana je agencija United Nations Industrialization and Development Organization (UNIDO).

Zbog promjene statusa dotadašnjeg saveznog Instituta (godine 1970) podnio je ostavku i vratio se u Zagreb na Ekonomski fakultet, gdje je 1975. godine izabran za redovnog profesora iz predmeta *Ekonomska analiza*. Godine 1992. umirovljen je s obrazloženjem tadašnje Uprave da profil njegovog znanja nije potreban Fakultetu pa tako niti njegovo daljnje djelovanje.

Pedagoški rad. Predavao je ekonomsku teoriju, planiranje, gospodarski razvoj, komparativne ekonomske sustave, sociologiju i političku teoriju. Bio je honorarni profesor na sveučilištima u Beogradu, Ljubljani i Podgorici, zatim gostujući Profesor na sveučilištima u Michiganu, Floridi, Stockholmu, Universidad Catolica de Chile, Los Angelesu i Cambridge-u, Professeur associé Université de Paris, Fulbright Professor na Yale-u, Distinguished Professor na American University i Notre Dame University. Regents' Professor Berkeley, UNESCO Professor u Dar-es-Salam-u, Tanzania. Držao predavanja i kraće tečajeve na mnogobrojnim institutima, akademijama i sveučilištima u Europi, Sjevernoj Americi, Latinskoj Americi, Africi i Aziji.

Znanstveni rad. Profesor Horvat sudjelovao je u osnivanju Društva za znanstveno uzdizanje studenata Zagrebačkog sveučilišta i bio potpredsjednikom. Objavio je tridesetak knjiga i više stotina članaka u domaćim i inozemnim časopisima, antologijama i enciklopedijama. Radovi su mu prevedeni na 17 jezika. Uz to, određeni broj radova preveden je s engleskog na hrvatski. Osnivač je i 26 godina uređivao međunarodni ekonomski časopis *Ekonomska analiza*. Bio je među osnivačima i izabran za prvog tajnika Znanstvene sekcije Saveza ekonomista Jugoslavije (1961.g.). Također je bio osnivač i predsjednik Međunarodnog udruženja za ekonomiku samoupravljanja (1978.g.). Udruženje je promijenilo ime nakon sloma SFRJ u International Association for the Economics of Participation. Na njegovu inicijativu, sa skupinom istaknutih ekonomista, utemeljio je u Zagrebu 2002.g., Znanstveno društvo ekonomista, čiji je bio prvi predsjednik do smrti krajem 2003. godine.

Bio je član više uredništva međunarodnih časopisa. Sudjelovao je s referatima na brojnim konferencijama ekonomskih i političkih znanosti gotovo na svim kontinentima. Bio je član International Association for the Alternatives, Nyon, Švicarska, međunarodnog savjeta Centre International de Coordination des Recherches sur l' Autogestion, Paris. Bio je gost Svenska institut for kulturelt utbyte utlandet, Stockholm, Bugarske akademije nauka, Instituta za međunarodnu ekonomiju u Stockholmu (1973.-1974.g.), kineskih akademija u Bejingu i Kantonu te Sveučilišta u Changchunu (u povodu promocije njegove knjige), Sveučilišta u Južnoj Kaliforniji (1987.g.).

Knjiga profesora Horvata *Political Economy of Socialism* bila je proglašena knjigom godine u USA (prvo izdanje 1982. g.). Temeljem te knjige, profesor Horvat nominiran je od strane američkih ekonomista za Nobelovu nagradu.